EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 16.12.2019
COM(2019) 638 final

KOMISJONI ARUANNE

KOMITEEDE TEGEVUSE KOHTA 2018. AASTAL

{SWD(2019) 441 final}

KOMISJONI ARUANNE

KOMITEEDE TEGEVUSE KOHTA 2018. AASTAL

Määruse (EL) nr 182/2011 (millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes[1] (edaspidi „komiteemenetluse määrus“)) artikli 10 lõike 2 kohaselt esitab komisjon aruande komiteede tegevuse kohta 2018. aastal.

Käesolevas aruandes esitatakse ülevaade komiteemenetluse arengust 2018. aastal ja kokkuvõte komiteede tegevusest. Aruandega koos esitatakse komisjoni talituste töödokument eri komiteede töö üksikasjaliku statistikaga.

1. ÜLEVAADE KOMITEEMENETLUSE ARENGUST 2018. AASTAL

1.1. Üldine areng

Nagu on kirjeldatud 2013. aasta aruandes,[2] on kõik vana komiteemenetluse otsusega[3] ettenähtud komiteemenetlused automaatselt kohandatud komiteemenetluse määrusega ettenähtud uute komiteemenetlustega, välja arvatud kontrolliga regulatiivmenetlus.

Seepärast tegutsesid komiteemenetluse komiteed 2018. aastal komiteemenetluse määruses sätestatud menetluste, s.t nõuandemenetluse (artikkel 4) ja kontrollimenetluse (artikkel 5), samuti komiteemenetluse otsuse artiklis 5a sätestatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt.

13. aprilli 2016. aasta paremat õigusloomet käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe[4] punktis 27 tuletatakse meelde vajadust ühtlustada kontrolliga regulatiivmenetlust:

„Kolm institutsiooni tunnistavad vajadust viia kõik kehtivad õigusaktid vastavusse Lissaboni lepinguga kehtestatud õigusraamistikuga ning eelkõige seavad esikohale kõigi selliste alusaktide kiire vastavusse viimise, mis osutavad endiselt kontrolliga regulatiivmenetlusele. Komisjon esitab ettepaneku kõnealuse vastavusseviimise kohta 2016. aasta lõpuks.“

Kooskõlas selle kohustusega võttis komisjon vastu ettepaneku nende alusaktide ühtlustamiseks, milles on sätestatud delegeeritud ja rakendusaktide suhtes kontrolliga regulatiivmenetluse kohaldamine[5]. Komisjon võttis vastu ka teise ettepaneku, mis käsitleb alusaktide ühtlustamist õigusvaldkonnas[6]. Esimest ettepanekut käsitlevad institutsioonidevahelised läbirääkimised on osaliselt lõpule viidud.

---

1 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

2 Komisjoni aruanne komiteede tegevuse kohta 2013. aastal, (COM(2014) 572 final).

3 Nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsus 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused (EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23), mida on muudetud otsusega 2006/512/EÜ (ELT L 200, 22.7.2006, lk 11) (Konsolideeritud tekst, ELT C 255, 21.10.2006, lk 4).

4 Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel 13. aprillil 2016 sõlmitud institutsioonidevaheline parema õigusloome kokkulepe (ELT L 123, 12.5.2016, lk 1).

5 Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kohandatakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklitega 290 ja 291 teatavaid õigusakte, mis näevad ette kontrolliga regulatiivmenetluse kasutamist (COM(2016) 799).

6 Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kohandatakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 teatavaid õigusakte, mis näevad õigusküsimuste valdkonnas ette kontrolliga regulatiivmenetluse kasutamist (COM(2016) 798).

Seadusandja nõustus 64 asjaomase alusakti vastavusse viimisega,[7] samal ajal kui läbirääkimised ülejäänud õigusaktide ning õigusküsimuste valdkonna õigusaktide üle jätkuvad. Kui vastavusseviimine toimub kontrolliga regulatiivmenetlusest delegeeritud õigusaktidele ülemineku teel, siis vastavad komiteed enam ei osale ning vastavad delegeeritud õigusaktid valmistatakse tulevikus ette eksperdirühmade abiga.

Komisjon võttis 26. veebruaril 2016. aastal vastu aruande määruse (EL) nr 182/2011 rakendamise kohta[8]. Selles aruandes järeldas komisjon, et komiteemenetluse üldine õigusraamistik toimib hästi. Siiski osutas ta tookord ka poliitilisele probleemile, mille puhul oli eelkõige mõnes väga tundlikus valdkonnas, nagu geneetiliselt muundatud organismide lubamine, tulemuseks arvamuse mitteesitamine. Seejärel võttis komisjon 14. veebruaril 2017 vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ettepaneku, millega muudetakse komiteemenetluse määrust (EL) nr 182/2011[9]. Selles ettepanekus esitatakse hulk sihtotstarbelisi muudatusi apellatsioonikomitee toimimises, et lahendada tundlikes valdkondades olukorrad, kus arvamus puudub. Selle ettepaneku arutamine on aga praegu institutsioonidevahelistel läbirääkimistel ummikusse jooksnud.

Lõpule on viidud kolme institutsiooni vahelised läbirääkimised mittesiduvate kriteeriumide üle Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 290 ja 291 kohaldamise, näiteks delegeeritud õigusaktide ja rakendusaktide eristamise kohta. Eristamiskriteeriumide lõplik tekst avaldati *Euroopa Liidu Teatajas* 3. juulil 2019[10].

Oma 2015. aasta mai teatises „Parem õigusloome paremate tulemuste saavutamiseks“ võttis komisjon endale kohustuse, et delegeeritud õigusaktide ja oluliste rakendusaktide eelnõude tekstid on üldsusele avatud neli nädalat, võimaldades sidusrühmadel esitada märkusi. 2018. aastal avaldati komisjoni veebisaidil „Avaldage arvamust!“[11] üldsuse tagasiside saamise eesmärgil 165 sellist õigusakti eelnõud.

1.2. Kohtupraktika areng

Üldkohus käsitles oma 13. detsembri 2018. aasta otsuses liidetud kohtuasjade T-339/16, T-352/16 ja T-391/16 kohta alusakti oluliste osade küsimust. Kohus analüüsis, kas autode heitkoguste piirnorme peeti alusakti oluliseks osaks, mida komisjonil ei olnud õigust muuta, kuigi need piirnormid olid sätestatud alusakti lisas. Kõnealuse kohtuasja puhul uuris Üldkohus alusakti põhjendusi ja regulatiivosa ning leidis, et alusakti lisas ette nähtud heitkoguste piirnormid moodustavad akti olulise ja „isegi keskse osa“, kuna selle akti kõigi teiste sätete eesmärk oli tagada nendest piirnormidest kinnipidamine ning puudus selgesõnaline säte, mis volitaks komisjoni neid muutma.

---

7 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/1243, millega kohandatakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklitele 290 ja 291 teatavaid õigusakte, mis näevad ette kontrolliga regulatiivmenetluse kasutamise (ELT L 198, 25.7.2019, lk 241).

8 Komisjoni aruanne Euroopa Parlamendile ja nõukogule määruse (EL) nr 182/2011 rakendamise kohta (COM(2016) 92).

9 Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (COM(2017) 085 final).

10 Institutsioonidevaheline kokkulepe, mis käsitleb mittesiduvaid kriteeriume Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 290 ja 291 kohaldamiseks (ELT C 223, 3.7.2019, lk 1).

11 https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say_et

2. ÜLEVAADE TEGEVUSEST

2.1. Komiteede ja koosolekute arv

Oluline on teha vahet komiteemenetluse komiteede ja muude üksuste, eelkõige komisjoni enda moodustatud eksperdirühmade vahel. Viimati nimetatud annavad komisjonile[12] eksperdinõu poliitika ja delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja rakendamisel, samal ajal kui komiteemenetluse komiteed abistavad komisjoni põhiõigusaktidega antud rakendamisvolituste kasutamisel. Käesolevas aruandes keskendutakse üksnes komiteemenetluse komiteedele. Ajavahemikul 1. jaanuarist kuni 31. detsembrini 2018 tegutsenud komiteemenetluse komiteede arv on esitatud tegevusvaldkondade kaupa (vt I tabel). Võrdluseks on toodud ka eelmise aasta arvnäitajad (31. detsembri 2017. aasta seisuga). Osakondi ja koosseise ei ole eraldi arvestatud, kuna need kuuluvad põhikomitee alla.

I TABEL – KOMITEEDE ARV KOKKU

Poliitikavaldkond	2017	2018
AGRI (põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektoraat)	12	11
BUDG (eelarve peadirektoraat)	2	2
CLIMA (kliimameetmete peadirektoraat)	5	5
CNECT (sidevõrkude, sisu ja tehnoloogia peadirektoraat)	7	7
DEVCO (rahvusvahelise koostöö ja arengu peadirektoraat)	5	5
DIGIT (informaatika peadirektoraat)	1	1
EAC (hariduse, noorte, spordi ja kultuuri peadirektoraat)	2	2
ECFIN (majandus- ja rahandusküsimuste peadirektoraat)	1	1
ECHO (Euroopa elanikkonnakaitse ja humanitaarabioperatsioonide peadirektoraat)	2	2
EMPL (tööhõive, sotsiaalküsimuste ja sotsiaalse kaasatuse peadirektoraat)	5	5
ENER (energeetika peadirektoraat)	13	13
ENV (keskkonna peadirektoraat)	30	30
ESTAT (Eurostat)	4	4
FISMA (finantsstabiilsuse, finantsteenuste ja kapitaliturgude liidu peadirektoraat)	8	8
FPI (välispoliitika vahendite talitus)	4	4
GROW (siseturu, tööstuse, ettevõtluse ja VKEde peadirektoraat)	42	44
HOME (rände ja siseasjade peadirektoraat)	13	13
JUST (õigus- ja tarbijaküsimuste peadirektoraat)	23	25
MARE (merendus- ja kalandusasjade peadirektoraat)	3	3
MOVE (liikuvuse ja transpordi peadirektoraat)	31	31
NEAR (Euroopa naabruspoliitika ja laienemisläbirääkimiste peadirektoraat)	3	3
OLAF (Euroopa Pettustevastane Amet)	1	1
REGIO (regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraat)	1	1
RTD (teadusuuringute ja innovatsiooni peadirektoraat)	5	7
SANTE (tervise ja toiduohutuse peadirektoraat)	17	17
SG (peasekretariaat)	3*	3*
TAXUD (maksunduse ja tolliliidu peadirektoraat)	11	13
TRADE (kaubanduse peadirektoraat)	13	14
KOKKU	**267**	**275**

** Sealhulgas apellatsioonikomitee (komiteemenetluse registri jaoks on apellatsioonikomitee registreeritud peasekretariaadi vastutuse alla kuuluva komiteena, aga praktikas juhivad seda kõik asjaomased talitused).*

2018. aastal võib komiteemenetluse komiteesid üldjoontes rühmitada menetluse liigi järgi (nõuandemenetlus, kontrollimenetlus, kontrolliga regulatiivmenetlus – vt II tabel). Teatavad komiteed kasutavad mitut menetlust, mistõttu neid on arvestatud ühte menetlust kasutavatest komiteedest eraldi.

[12] Lisateave veebisaidilt: http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?Lang=ET

II TABEL – KOMITEEDE ARV MENETLUSE LIIKIDE KAUPA

	Menetluse liik				
	Nõuandemenetlus	**Kontrollimenetlus**	**Kontrolliga regulatiivmenetlus**	**Mitut menetlust kasutavad komiteed**	**KOKKU**
AGRI	0	6	0	5	11
BUDG	0	1	0	1	2
CLIMA	0	1	0	4	5
CNECT	0	3	0	4	7
DEVCO	0	2	0	3	5
DIGIT	0	0	0	1	1
EAC	0	1	0	1	2
ECFIN	0	0	0	1	1
ECHO	0	1	0	1	2
EMPL	0	0	0	5	5
ENER	3	5	2	3	13
ENV	0	9	5	16	30
ESTAT	0	2	0	2	4
FISMA	0	1	2	5	8
FPI	0	3	0	1	4
GROW	3	11	4	26	44
HOME	2	7	0	3	12
JUST	7	7	4	7	25
MARE	0	1	0	2	3
MOVE	3	8	4	16	31
NEAR	1	1	0	1	3
OLAF	0	1	0	0	1
REGIO	0	0	0	1	1
RTD	0	6	0	1	7
SANTE	0	7	0	10	17
SG	0	2	0	1	3*
TAXUD	1	10	0	2	13
TRADE	3	4	0	7	14
KOKKU	**23**	**100**	**21**	**130**	**274**

* *Sealhulgas apellatsioonikomitee.*

Komiteemenetluse alusel tegutsemise aktiivsust ei näita üksnes komiteede arv. 2018. aastal peetud *koosolekute arv* ja kasutatud *kirjalike menetluste arv*[13] kajastavad samuti töö üldist intensiivsust, nii valdkonniti kui ka eri komiteede tasandil (III tabel).

[13] Hääletamine komitees võib toimuda komitee korrapärasel koosolekul või nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel kirjaliku menetluse teel vastavalt komiteemenetluse määruse artikli 3 lõikele 5.

III TABEL – KOOSOLEKUTE JA KIRJALIKE MENETLUSTE ARV

	Komiteede arv	Koosolekud		Kirjalikud menetlused	
		2017	2018	2017	2018
AGRI		90	95	17	16
BUDG		4	4	0	1
CLIMA		7	5	2	6
CNECT		17	15	11	12
DEVCO		17	18	9	16
DIGIT		1	2	0	0
EAC		6	6	1	1
ECFIN		3	2	0	0
ECHO		4	4	3	4
EMPL		6	4	1	1
ENER		6	11	5	6
ENV		29	30	13	12
ESTAT		6	5	2	3
FISMA		10	3	18	16
FPI		2	6	0	3
GROW		70	64	34	16
HOME		28	39	29	22
JUST		10	10	5	7
MARE		4	4	10	11
MOVE		54	53	35	31
NEAR		8	9	19	7
OLAF		0	0	0	0
REGIO		1	2	2	0
RTD		57	53	246	218
SANTE		108	100	494	430
SG		8*	6*	1*	0
TAXUD		33	36	29	21
TRADE		27	29	38	24
KOKKU		**616**	**620**	**1 024**	**880**

** apellatsioonikomitee koosolekud / kirjalikud menetlused*

2.2. Arvamuste ja rakendusaktide/-meetmete arv

Nagu eelmistes aruannetes, esitatakse ka käesolevas aruandes ülevaade komiteede esitatud ametlikest *arvamustest* ja *rakendusaktidest/-meetmetest*, mis komisjon on nende tulemusena vastu võtnud[14]. Need näitajad kirjeldavad komiteede töö konkreetset tulemust (vt IV tabel).

Euroopa Parlamendil ja nõukogul on kontrolliõigus vastavalt komiteemenetluse määruse artiklile 11. Euroopa Parlament võttis 2018. aastal komiteemenetluse määruse artikli 11 alusel vastu 9 resolutsiooni, kuid nõukogu ei võtnud vastu ühtki sellist resolutsiooni.

IV TABEL – ARVAMUSTE JA VASTUVÕETUD RAKENDUSAKTIDE/-MEETMETE ARV

	Arvamused[15]	Vastu võetud rakendusaktid	Kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt vastuvõetud meetmed

[14] Tuleb märkida, et aasta lõikes võib esineda arvamuste ja rakendusaktide/-meetmete arvu lahknevusi. Lahknevuste põhjuseid selgitatakse komisjoni talituste töödokumendi sissejuhatuses.

[15] Hääletused, mille tulemusel arvamust ei esitatud, arvestatakse arvamuste koguarvu hulka.

	2017	2018	2017	2018	2017	2018
AGRI	142	146	137	145	0	5
BUDG	7	4	5	6	0	0
CLIMA	11	14	3	14	4	1
CNECT	19	19	18	15	0	0
DEVCO	53	67	54	66	0	0
DIGIT	1	1	1	1	0	0
EAC	5	6	4	6	0	0
ECFIN	3	2	3	2	0	0
ECHO	7	6	6	7	0	0
EMPL	7	4	5	5	1	0
ENER	8	7	7	4	0	0
ENV	31	31	16	14	18	11
ESTAT	9	9	4	8	6	3
FISMA	22	18	7	5	0	6
FPI	4	5	2	5	0	0
GROW	104	77	83	53	24	15
HOME	76	74	68	61	0	0
JUST	10	10	6	8	0	0
MARE	20	17	17	15	0	0
MOVE	59	61	50	57	4	11
NEAR	74	86	74	86	0	0
OLAF	0	0	0	0	0	0
REGIO	2	4	0	2	0	0
RTD	248	225	176	159	0	0
SANTE	803	629	753	603	56	38
SG*	16	12	17	11	0	0
TAXUD	79	56	85	57	0	0
TRADE	86	59	86	52	0	0
KOKKU	**1906**	**1633**	**1687**	**1456**	**113**	**90**

** Sealhulgas apellatsioonikomitee esitatud arvamused ja vastuvõetud õigusaktid.*

2.3. Apellatsioonikomitee koosolekud

2018. aastal toimus 6 apellatsioonikomitee kohtumist, kus oli arutlusel kokku 12 komisjoni esitatud rakendusakti eelnõu (tervise- ja tarbijaküsimuste valdkonnas). Apellatsioonikomitee jättis oma seisukoha esitamata kõigil 12 juhul. Komisjon otsustas vastu võtta 11 rakendusakti pärast seda, kui 2018. aastal seisukoht esitamata jäeti.

2.4. Kontrolliga regulatiivmenetluse kasutamine

Nagu on märgitud punktis 1, ei ole komiteemenetluse 2011. aasta reform kontrolliga regulatiivmenetlust mõjutanud. Seda menetlust enam uute õigusaktide puhul ei kasutata, kuid see on seotud mitme olemasoleva alusaktiga ning kuulub nende õigusaktide puhul kohaldamisele kuni nende vastavusse viimiseni. 2018. aastal võeti kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt vastu 90 meedet (vt V tabel). Tagasilükkamisõigust kasutati ühel korral ja seda tegi Euroopa Parlament. 2017. aastal kasutati tagasilükkamisõigust samuti ühel korral.

V TABEL – Kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt vastuvõetud meetmete arv

	Kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt vastuvõetud meetmed	Meetmete eelnõud, mille Euroopa Parlament tagasi lükkas	Meetmete eelnõud, mille nõukogu tagasi lükkas
AGRI	5	0	0
BUDG	0	0	0
CLIMA	1	0	0
CNECT	0	0	0
DEVCO	0	0	0

DIGIT	0	0	0
EAC	0	0	0
ECFIN	0	0	0
ECHO	0	0	0
EMPL	0	0	0
ENER	0	0	0
ENV	11	0	0
ESTAT	3	0	0
FISMA	6	0	0
FPI	0	0	0
GROW	15	0	0
HOME	0	0	0
JUST	0	0	0
MARE	0	0	0
MOVE	11	0	0
NEAR	0	0	0
OLAF	0	0	0
REGIO	0	0	0
RTD	0	0	0
SANTE	38	1	0
SG	0	0	0
TAXUD	0	0	0
TRADE	0	0	0
KOKKU	**90**	**1**	**0**

3. ÜKSIKASJALIK TEAVE KOMITEEDE TEGEVUSE KOHTA

Käesolevale aruandele lisatud töödokumendis on esitatud üksikasjalik teave eri komiteede tegevuse kohta 2018. aastal, mis on liigitatud komisjoni asjaomaste talituste kaupa.

4. JÄRELDUS

Euroopa Parlamendil ja nõukogul palutakse käesolev aruanne teadmiseks võtta.